

Szerkesztőség:
II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
—
Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:
SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamlások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó hivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

A polgári iskola reformja.

Befejező közlemény.

Miért van az, hogy nálunk a kereskedő, az iparos a társadalomban nem tudja a helyét elfoglalni, holott külföldön a legszámottevőbb tényező? Vajjon nem az iskoláztatás hiányossága-e egyik főoka annak hogy az az osztály elmaradt s társadalmilag többé-kevésbé elveszett?

Hozzá tesszük még ehhez, hogy hány ember, tisztos, jó nevű kereskedő, iparos és társadalmunkban kisebb nagyobb szerepet vivő ember van, aki megfizethetetlen kincsnek tartaná, ha ahhoz a műveltséghez amelyet gyakorlatilag sajátított el, hozzá ragaszthatná azt a műveltséget, amelyet sehol, csak az iskolában tanulhatott volna el, — ha erre alkalma lett volna.

Nézzük a vasuti hivatalnokok jelenlegi helyzetét. Érettségi vizsgát kívánnak tőlük, ezt azonban csak a középiskolában szerezhetik meg, olyan helyen, ahol felsőbb iskolákra készítenek elő, tehát elméleti a kiképzés és nem gyakorlati. Miért kell egy vasútnak a latin deklinációt s vele együtt a középkor dohától szagos elavult tárgyakat elszavalnia azért, hogy jó hivatalnok

lehesse. Nem lenne-e jobb, ha olyan iskolában képezhetné ki magát, ahol ilyen dolgokkal nem köti le a figyelmét, hanem kiképezik az életnek?

A községi jegyzőktől érettségi vizsgát kívánnak. Eddig a hat osztályu bizonyítványnyal elérte a célját. Miért ne adhatna meg a polgári iskola a képesítést ezeknek három év alatt, hogy egy évet még a közgazgatási tanfolyamon töltsön és olyankor érje el a célját, amikor egy középiskolai tanuló az egyetemre kerül?

Az adóhivatalok tisztviselőitől érettségi vizsgát kívánnak. Miért kell ezeknek az embereknek jelenleg latinul tanulni, hogy tisztviselők lehessenek? A polgári iskola sokkal jobban megállaná itt is a helyét, mint a középiskola, mert szakembereket adna ennek a pályának is.

Az egyes miniszteriumok számfejtő osztályai, a pénzügyigazgatóságok számosztályai, a vármegyék számszékei mindolyan emberekkel vannak tele, akik csak érettségit tettek, de felsőbb iskolába nem jártak. Nem lehetne ezeket a polgári iskolában hét év alatt jobban kiképezni, mint ahogy a középiskola kiképezi őket nyolc év alatt?

A nagyjában felsorolt pályákon annyi

ember van, hogy ha a polgári iskolát igazi rendeltetésének átadnók és kifejleszténők hét osztályuvá, ez az iskola egymaga nem is lenne képes mindezeket a pályákat ellátni.

És jogosan kérdezhettük, hogy ha a reáliskola és a gimnázium az egyetem előkészítő iskolái, miért nem gondoskodtak olyan középiskoláról, amely az imént elősorolt pályákon működő embereknek ad képesítést?

Nyilvánvaló mindezekből, hogy a hétosztályu polgári iskola sokkal jobban teljesíthetné hivatását, mint azok a középiskolák, amelyek jelenleg kiképezik a csak érettségit igénylő embereket.

Önként következik ebből, hogy a hétosztályu polgári iskola felállításával kapcsolatban a jelenlegi, négy osztályra szóló tervet is gyökeresen át kell javítani. Sőt, ha a hétosztályu polgári iskola a távol jövő zenéje lenne, még akkor is reformálni kell a mostani tervet, úgy hogy az egyes tantárgyakból befejezett egészet nyújtson.

A mi egész társadalmi életünk, az élet fenntartására hívó küzdelem órájának koraisága, amely nem a férfit, hanem a serdülő gyermeket szállítja a porondra, mind-

TÁRCA.

A tartozás.

— Az „Abony” eredeti tárcája. —
Írta: Prém József.

Özvegy Darvas Károlyné egy délelőtt nem öltötte fel többé a gyászruhát, hanem pompás, szürke nyerselyem pongyolában nyitott be a nála lakó nagybátyjához.

— Jó reggelt, bácsi! — mosolygott rá a szép asszony és kövéres, piros arcán megjelent az a két pajkos gödröcske, melyet a kis városban mindenki ellenállhatatlannak tartott.

Lindenburg Oszwald nyugalmazott őrnagy elégedetten nézte a hűgát.

— Hm! Ezt már szeretem. Das ist eine Idee! A többit hozzaköheeselte, amiben az özvegyke is segített neki. Mert rettenetes füst tolongott a különben tágas, magas szobában. Az őrnagy ur már néhány cigarettát szült el, utánna egy havannavirgínt, aztán egy ezüstös nagy szivart és most fejezte be a csibuk élvezetét.

Valóságos nikotin-tobzódást rendezett minden délelőtt.

Könnyen tehetné, hisz a város főtrafikja éppen özvegy Darvas Károlyné tulajdona volt. S hogy ne csak a pompás dohányfele fogyjon, hanem a likőrök se maradjanak szegyenben, Lindenburg Oszkar pontos sorrendben egy egy pohárka cognac-ot, chartreuz-ot, allás-t és szilvort is kapott be. Tehetné, mert a hűga a város első fűszerüzletének birtosa.

Az özvegy szokatlanul vidám volt. A nagybácsi rögtön megértette. Felretette a csibukot és kedélyeskedni kezdett:

— Teringette! Heut bist aber flott! Nem győzlek nézni, hugocskám. Hej, ha tíz évvel fiatalabb volnék! Mi?

— Ugyan, bácsi! Hisz félek ettől a rettenőt Haynau-bajuszától!

— Akkor is, ha nem volna szürke?

— Akkor még jobban!

Mindketten nevettek s az özvegy két kezével meghuzta a hatalmas bajusz két végét. Aztán cuppanós esőket adott az őrnagy szájára, de mégis inkább a levegőbe.

— Na beszéljünk okosan, hugom. Letetted a gyászt. Bravissimo! És most: Keine Faxen mehr! Nem azért vagy te szép, hogy örökre sírasd Darvas Karolyt. Derék ember volt, jó ember volt, de csak fűszerketeskedő volt. Remelem nem akarsz örökre a „Fekete Elefant” speccerájósne maradni? Mi? He? Potztausend — das könnt ich noch brauchen! Elég volt!

— De bácsi! Sohasem szégyeltem. S ha szegény Karoly meg nem hűt a vasuton...

— Ha tüdőgyulladást nem kap, ha meg nem hal végrendelet nélkül.

— Kegyetlen vagy Oszwald bácsi!

— Javadat akarom. Ja wohl. Te örököltél mindent. A kis sógorod, az Amália majd csak kap ferjet. Ha megtelepedezett róla Karoly, ki tehet róla!

— Kiházásítom! — sietett hozzátenni az özvegy. — Ne mondják, hogy az uram kis testvérhűgáról megfeledeztem.

— De előbb te menj férjhez. Igen! Most

majd megválogatjuk, kinek add a kezedet. Nem is mégy az üzleted első segédjéhez, mint özvegy Galambos Peterné, ott a fúton. Hahaha! Kezét adta az üzletvezetőjének! A bolond asszony!... El ne feledd, hogy katonatiszt lánya vagy! Már születésnedel fogva is jogod van, hogy fenn hordjad a fejedet.

S valóban, özvegy Darvas Károlyné büszke volt.

Házában még férje életében is a hadsereg déleleg, daliás tagjai fordultak meg és most, hogy a haziur tisztjét az őrnagy ur képviseli, az egyenruhás alakok, déleleg hadfiak mindszűrűbben uzsornálnak és vacsoráznak a Darvas házban.

És Lindenburg Oszwald nekihevül, s mint a terveket főzi:

— Ne feledd, hogy amikor Darvashoz mentél, voltaképp leszálltál hozzá. Apad őrnagy volt, én is a esaszár kabátját viselem es te közönséges nyárspolgárhoz, egy fűszereshez mentél! Igaz, szegény voltál, de most gazdag vagy. Hányan vetekedhetnek veled itt a városban? Ne feledd, hogy ennek a jöletnek is ára volt és hogy esaládunk fenye ellen vetettel. A esorbát ki kell köszörlüdnöd. Ez pedig csak úgy lehetséges, hogyba katonához mégy feleségül. Lakatos kapitány nem hiába jár ide olyan sűrűn. Jól megfigyeltem. Hat meghallgatod-e?

A szép asszony a halántékaig elpirult a nagy izgatottságtól. Szinte ijedten kérdezte:

— De hát szeret-e igazán a kapitány? Hisz mindenkinek utárol! Felek, csak szokásból jár ide... Azt is mondják, hogy adósságai vannak...

— Adósságai? Hát melyik tisztnek nincs tartozása? Nekem is van, apádnak is volt.

mind az iskoláztatásra szánt idő beosztásának, felhasználásának reformját követelik. És ezt a reformot meg kell csinálni, hogy egy nagy lépéssel közelebb jussunk a művelődés terén a nyugati államokhoz.

Nekünk a poigári iskola reformja most más életkérdés. Meg kell teremtenünk a nép széles rétegét felölelő művelt társadalmat minden halogatás, minden hátsó gondolat nélkül.

Es harcot kell vívni emberekkel, előítéletekkel, érdekekkel, talán a hatalommal is. Emberekkel, akik szűk látóhatáron túl nem látják a tömegművelés szükségességét s tapogató, keresgélő utjukban nem tudnak rábukkanni arra a biztos talajra, amelyen állva meglehet teremteni a művelt Magyarországot.

Előítéletekkel, amelyek mindig visszatorozzák a gondolkozást a középkor fanatizmusába, s amelyek nem engedik a már meglevő kulturalkotások mellé az újak létesítését.

Érdekekkel, amelyek kenyéririgységre vezetnek a haladás rovására.

És a hatalommal, amely a külföld után indul, s csak azt tekinti jónak, amit már a külföld kipróbált, elfogadott s hosszú években át már életbe is léptetett.

A népiskolai zászlóaljokról.

Lapunknak 11, 14 és 17. számaiban közölt „Az elemi népiskola a honvédelem szolgálatában” című cikksorozatban terünkhöz képest leirtuk mindazt, amiket a nyilvánosság elé vinni elegendőnek véltünk, hogy tárgyunkat kellő világításba helyezük. Túl lévén tehát az elméleti részen, most csak arról akarunk pár sorban megemlékezni, hogy mily méretűnek képzeljük mi a leendő ahonyi iskolai zászlóaljakat és, hogy ezen zászlóaljak kiképzésénél a vezetőknél mennyire lehet kiterjeszkedniük.

Méret alatt értjük azt, hogy az összes tanulókkal végeztetünk a katonai gyakorlatokat, vagy annak bizonyos részével. Az összes tanulókkal ne

akarjuk rendszeres, egyöntetű katonai gyakorlatokat végeztetni, mert amint tudjuk, az iskolás gyermekek csak egy bizonyos hányada az, amely egyáltalában nem mulaszt. A mulasztó tanulókat rendbontóknak kell tekintenünk, olyanoknak, akik az egyöntetű, katonás precizitással végzendő rendgyakorlatoknál nem érvényesülhetnek, nemesak, hanem az ilyenek, az egyöntetűség megóvása céljából, — kimonstrálandók és esetleg csak a szabgyakorlatoknál engedtek ter nekik a testgyakorlásra. Mindenek előtt azonban, meg kell állapítani a mulasztási órák számát, amely diszqualifikálná őket a katonás rendgyakorlatokban való részvételre. Ezen exkluzív eljárással esőkkenteni lehetne a mulasztók számát és olyan zászlóaljakat lehetne összeállítani, amelyek a tornaórákon való pontos megjelenésük következtében eléggé egyöntetűen volnának kiképezhetők. E szerint tehát, amint mi kontempláljuk, a zászlóalj létszáma soha sem adná az egy osztályba járó fiúk létszámát, hanem annál jóval kevesebbet tüntetne fel. Így az ezred sem foglalná magában az összes beírt fiú tanulókat — a rendgyakorlatoknál. Vajni komikus és a katonás, egyöntetű mozdulatokkal ellentétes produkciókat látnánk, ha az összes tanulókat belevonnák a századokba és ezredbe, a disztigálás elvének szem előtt tartása nélkül.

Másodsorban nem lehet közömbös a vezetők előtt az sem, hogy mennyire terjeszkedhetnek ki a századok kiképzésénél, azaz mennyi legyen a begyakorlandó tananyag. Ennek meghatározásánál figyelembe veendő a tantervben előírt heti két órácska. Ehhez a kis időhöz mérten kell az anyagot beosztani, úgy, hogy a tanévi 68 tornaórából (34 tanhetet véve alapul) levonandó a késő őszi, a téli, a kora tavaszi időnyre és az esetleges alkalmatlan időre eső tornaórák száma. Hozzávetőleges számítással 30 tornaóra áll csak a vezetők rendelkezésére. Ebből a 30 órából 20 fordítatnék a tananyag feldolgozására a még fennmaradó 10 óra pedig a gyakorlatozásra (begyakorlásra.) Ha ismerjük a rendelkezésünkre álló tanidőt, úgy könnyű lesz a tananyagot is beosztani. A rövid tanidőre való tekintettel pedig nem lehet egyéb ajánlatos, mint az, hogy a kecskeméti tanító által szerkesztett vezérkönyvben foglalt tapítási anyagot a mi viszonyainkhoz alkalmazottan, a legminimálisabbra redukáljuk, azaz csak annyi anyagot vesszünk fel tantervünkbe, amennyit 20 órán át biztosan és alaposan elvégezhetünk.

Még ezek után se fűzzünk vérmes reményeket munkánkhoz, mert a kezdet nehézségei itt is unos untalan fognak kísérteni benünket; de nem szabad csüggedniünk, hanem a magyart hazafias tanítókhöz méltóan tartunk ki egész a győzelem teljes kivívásáig, egész — utolsó lehetetlenségig.

Alíquís.

— De én úgy érzem . . .

— Ne érezz te semmit. Bíz rád, én majd elintézek mindent. Ismerem a katonámat! Ha valamelyik bolondot csinál, az csak hivatásos dolog. Lakatos kapitány pedig nem bolond.

Delután néhány tiszt jött látogatónak. Kugliztak a Darvas-kertben, ahol még a boldogult házigazda pompás lugost építtetett. Itt terítettek ma uzsonnára. Egész lukullusi lakoma volt az. Ami esemege csak előkerült a fűszeres-boltból, az mind a legpompásabban elrendezve jutott az asztalra.

Az uzsonnából vacsora lett, éjfélutánig együtt maradt a társaság és a finom halakat, a rózsás sonkát, az izletes kolbászféléket párolgók paprikás-ésirke követte. Hát még a jófajta borok behűtve és a legjobb ásványvizekkel vegyítve . . .

— Hm! Csak jól táplalkozunk, nő? Szervusz kamerád!

És Lindenburg Oszvald koccintott minden tiszttel. Már az illatos havanna szivarokat füstölték, amikor Lakatos Tibor sétálni ment a kertbe.

Bártozza valami. Valahányszor fölnezett az asztal mellől, tekintete egyenesen a faszorin túli levő konyha-ablakra esett.

Abban az ablakban fölűnt neki egy szelid szőke leányfej, a kedves Amáliaé. És a kapitány elnezte, mint buzgólkodott a házi kis-esszony, hogy a sonkas- és halas talik minél szebbek legyenek. Ott fáradozott a vacsorafőzéssel, segítve a szakácsnénak. És sem uzsonnára, sem vacsorára nem jött a kerti lugasba.

Bezzeg a szép özvegy: ő ki sem mozdult innen. El nem hagyta volna a tiszt urakat egy pillanatra sem. Ünnepelette magát és osztotta a parasztokat . . . Amellett kacérkodott Lakatos kapitánnyal . . .

Előfizetési felhívás!

Egy negyed év pergett le az idő mérőjén, mióta e szerény lap támogatására kértük fel olvasóinkat és e város t. közönségét.

Ez idő alatt is, az előtt is igyekeztünk szerény tehetségünkkel megfelelni kötelességeinknek és ama kívánalmaknak, melyeknek teljesítését magunkra vállaltuk és amelyeket a közérdek szolgálata, a közügy előmozdítására reánk ró.

Kötelességünk teljesítésére ezután is hiven, becsületes eszközökkel igyekeztünk munkálkodni, becsületesen és körültekintéssel egy egészséges közszellem megtermelésére törekedni, mihez a t. közönségtől jóakaratot, bizalmat és csupán annyi anyagi támogatást kérünk, hogy ezt az eszközt a közérdek szolgáltatában fentarthassuk.

Előfizetési ár:

Egy évre	.	.	8 korona
Fél "	.	.	4 "
Negyed évre	.	.	2 "

hazafias üdvözléssel:

a szerkesztőség és kiadóhivatal.

MI UJSÁG?

— **Tanácsülés.** Előjárásunk folyó hó 23-án ülést tartott, melyen az általános szűreletes idejét holnapra állapította meg. Együttal a must felvételére Csapó Zsigmond, Kapala Sándor, Moravec István, Kummer Mihály, Konez Márton, Makay János, Rimóczi István, Varga D. László, Grünwald János és Köhn Áron tanácsnokokat küldte ki. — Reikes Sandorné közsegélyért folyamodott betegsége miatt és két kis gyermeke el-tartásáért. Kórházba utaltattott, kis gyermekei pedig ez időre tartásba adatnak ki.

— **Lemondás.** Veverán István, az iparos iskola tehetséges és agilis rajztanítója ezen állásáról — egyéb elfoglaltsága miatt — lemondott, amit sajnálattal kell tudomásul vennünk, mert ez mindenesetre veszteség az iparos tanóca iskolára.

— **Uj tanító.** A helybeli rom. kath. iskolaszéknek Ft. Léway Mihály apát, esperes-plé-

Egyszerre észrevette, hogy a kiszemelt vőlegényt mondjában lehangolja valami. De nem tudta az okát. Amikor aztán Lakatos kapitány sétálni ment, az özvegy rögtön utána küldte a nagybácsit, biztatva őt, hogy biztassa a sétatót.

A rosszkedvű udvarló a konyhaablakhoz ment és mire odaért, már Harmatos Benő főhadnagyot találta ott. Nesztelenül megállt egy fa arnyekában és nezte a jelenetet. Ezúttal nem a lány adott virágot a tiszt urnak, mint öneki ma delelőtt, amikor kért Amáliától, hanem Harmatos főhadnagy adott át egy pompás tearózsát a boldogan mosolygó leánynak.

Lakatos kapitány semmit sem értett a beszélgetésükből, de azt crezte, hogy ez a Harmatos főhadnagy boldog és szerencses ember! . . . Aztán elment a kardos lovag és a leány utána nezett hosszan. Vegre sóhajtott egyet . . . A szeméi mint-ha könnyektől csillantak volna meg . . . És utána hirtelen ajkához emelte a tea rózsát, melyet az elebb kapott és esőkölte hevesen, amíg zokogásba nem tört ki. Csak úgy fúdokolt a kis lány szív-szaggatóan.

Lakatos kapitány elcsietett. Nem birt megával. Az a zokogás mindenféle elkísérte. Egyszerre csak Lindenburg, a nagybácsit állt előtte.

— Jó, hogy negyszemközti lehetünk, — kezdte a kapitány.

— Mondd csak miféle végrendeletet hagyott hátra Darvas?

— Semilyent. Minden a lugomé. Bis auf den letzten Nagel!

— És Amália? Ő mit kap?

— A vagyond tisztán Darvas szerezte. Amália szülőtől semmi sem maradt. Azért semmit sem követelhet a leány a bátyja vagyonából.

— Ó, az apus!

És az özvegyben igen szomorú emlékek támadtak. A hitelezők zaklatásainak, pörösködéseinak, végrehajtók látogatásainak és a hirtelen penzionáltatásnak rettentő emlékei . . .

Lindenburg órnagy sietett a megnyugtatóssal: — Az a pár száz, vagy mondjuk, pár ezer forint: semmi! Hisz Lakatos már novemberben órnagnak lép elő.

— Nem megyek hozzá, ha csak a pénzemre vágyik! Mert jól tudja, hogy a kaució háromszorosan is megvan.

De amint ezt mondta, a szép asszony halántékáig elpirult. Ez a hír elárulta, hogy már halálosan szerelmes a kapitányba.

II.

E percben nyílt az ajtó s a félénk, bodrosfejű Amália lépett be sietve, mintha valakitől menekülne.

— Mi lett? — kérdezte a sógorasszony?

— Semmi! A kertben voltam s a kerítésen át beszélgettem Lakatos kapitánnyal. Egyszerre aztán virágot kért tőlem és amikor odanyújtottam neki, úgy megszorította a kezemet, s oly hirtelen megcsókolta, hogy megijedtem. Máskor sohasem tette. Azt mondta a kapitány, hogy ma eljön . . .

Amália szintén a halántékáig elpirult. Hát már ő is szerelmes! Lindenburg ur meg özvegy Darvasné éles, átható tekintettel nézett rá. Erre a kis lány zavarában kisértett a szobából.

— Csak nem őt szereti a kapitány? — pattant fel az özvegy. — Szent Isten! Bács!

— Hehehe! Szeretni! Hát csak szeresse! Hisz nincs semmije annak a leánynak. A tied minden. Lakatos Tibor pedig kaució nélkül nem nőülhet. Légy nyugodt. Nur Geduld und Fleiß!

bános, mint egyházközségi tanfelügyelő elnöklote alatt f. hó 24-én megtartott gyűlése, Bugyi Antal nem rég megválasztott tanító lemondásával megüresedett 13-ik tanítói állomásra Hangodi György kitűnő okleveles uradalmi tanítót egyhangulag megválasztotta. Azt hisszük, hogy az új tanító, akinek működéséhez sok sikert kívánunk, jobban fogja méltányolni az iskolások egyhangú választását, mint lemondott elődje.

— **Borértékesítésünk.** A magyarországi értékesítésből, mely a nagytermelők érdekében hivatott össze, nem lett semmi; úgy látszik, hogy nagytermelőink meg vannak elégedve az adott viszonyokkal. Megjelent azonban néhány kis termelő, akiknek kívánságára délután 3 órára összehívtak a kistermelők, amidőn is megjelentek mintegy 30-40-en. Temesközy Gerzson adta elő azt a kényszerhelyzetet, mely előtt most itt nálunk a termelők állanak, nemcsak az alacsony árak miatt, mert hisz az részben indokolt, hanem a miatt, hogy az alacsony árak mellett is csak rizling- és dinka mustra reflektál a kereskedő, minden más fajt elutasít. Ha tehát a kistermelők, különösen akik 6-7 forintért kénytelenek mustjaikat odaadni edény hiányában s ezt talán nem akarnák, helyesnek tartaná valakit kiküldeni, hogy kereskedők után nézzen és a szomszédos forgalmat tanulmányozza ki. Ha kereskedő nem akadna, akkor hordóról kellene gondoskodni s a bort lepincézni, melynek ára később okvetlen felmegy. Hordók nagyobb mennyiségben olcsóbban beszerezhetők és könnyen financirozhatók, a kifort bor pedig nagyobb mennyiségben könnyebben értékesíthető. Az értekezlet helyeselte a tervet és felkérte Temesközy Gerzson a dolog lebonyolítására, aki azonban nagy elfoglaltsága miatt arra nem vállalkozhatott s maga helyett Győre Jánost ajánlotta. Majd Nagy Lajos jegyző kéreteti föl, mire Temesközy az utóköltés összerakását kezdte meg és kérte, erre azonban az értekezlet — **e l o s z l o t t.** Alászolgája borértékesítés!

— **Képesítés.** Ifj Papp Péter, betétszerkesztési díjnak, — Papp Péter főjegyzőnek fia, — folyó hó 24-én a budapesti itélőtábla előtt a telekkönyvezeteli vizsgát szép sikerrel letette. Az alig 20 éves ifju ezen nehéz vizsgának letételével szép képzettségének adta tanujelét.

— **Plébánosválasztás.** A Fialla halálával megüresedett jászkarajenői r. kath. plébánia állásra a választást az ottani egyháztanács a múlt héten ejtette meg. Nagy szótöbbséggel Kósa József dorozsmai káplán választatott meg plébánosnak.

— **Szüenidő.** Iskoláinkban a szüreti szüenidő szeptember hó 3 utolsó napján (hétfőn, kedden, szerdán) tartatik meg. Ez egyik legkedvesebb szüenete a tanuló seregnek. Nohát csak hadd szó-

— És a hugod? Mit hozott a házhoz?
 — Hisz tudod, egy katonatiszt lánya! Szegény, de rangbeli! — sietett hozzátenni Lindenburg.
 — És hány évig volt Darvasnak a felesége?
 — Csak kettőig.
 — Csak? És örökölt utána... mennyit is?
 — Százhuszezer forintot. Hehehe! Most már letelt a gyász. Az üzletet eladja. Mert tudod, a tiszt lánya még se maradhat örökök füszerkereskedőné!
 Lakatos hirtelen gondolt egyet.
 — Te Lindenburg! Szeret-e engem a hugod? Hozzám jönne-e?
 A nagybácsi szeretett volna felkiáltani örömeiben.
 — Hát hiszen... No persze! Hisz fülig szorelmes beléd...
 — Elveszem, de egy föltétel alatt.
 Ezalatt odaért a szép özvegy is hozzájuk és hirtelen megszólalt:
 — Föltétel? Milyen föltétel? — S szinte reszkettelt.
 Lakatos a szeme közé nézett a szép asszonynak:
 — Becsületbeli tartozást kell előbb elintézniem.
 — Ah! S mennyi az?
 — Harmincezer forint. Nem nőszülhetek másképp!
 — S kinek adós? — kérdezte az özvegy.
 — Amáliának és Harmatos főhadnagyknak! Szeretik egymást. S a kanció harmincezer forint. Illő, hogy a kis sógorasszonyka előbb jusson fölkötő alá, mert fiatalabb, s csak aztán az özvegy!

III.

Felèvre rá kettő... Üd volt.

rakozzanak, vizsgálóznak; az idő úgy is eljárt s azután az aranyos felhőket, a gond borongó fellege fogja felváltani.

— **Búcsú-estély.** Folyó hó 29-én, kedden este a „Kath. Olvasóegylet”-ben tiszt. Révész István s.-lelkész eltávozására alkalmából tisztelői búcsú-vaesorát rendeznek, melyre előjegyezhetni Kelemen László bérlőnél.

— **Kosárkötő tanfolyam.** Nem itt, hanem Nagykörösön, az idén megnyílik a kosárkötő tanfolyam, hol férfiak és nők teljesen ingyen nyernek oktatást. Nem jó lenne ez nálunk is, kivált hogy a szálló- és gyümölcs-szállítás mind nagyobb mérvben kezd indulni, s kell is, hogy induljon ilyen olcsó bor-árak mellett. Ezt már többször kiáltottuk, de úgy látszik — a pusztába, mint sok minden mást.

— **A másodbíró szavazati joga.** Eddig több helyütt s így nálunk is — az 1886. évi XXII. t.-c. 58. §-ának betétszerinti téves magyarázata folytán — a képviselőtestületi közgyűléseken nem ismerték el a másod bíró szavazati jogát. A közigazgatási bíróság azonban 384. sz. határozatával most aztán, egy felmerült eset alkalmával kimondta, hogy igen is van s z a v a z a t i j o g a, mert pusztán a törvény betűinek értelmezésével a tanács, illetve a közgyűlés rendes tagját attól megfosztani nem lehet, annyival inkább, mert azonfelül, hogy a tanácsnak tagja, a többitől abban is különbözik, hogy a bírót rendszerint helyettesíti.

— **Az öreg honvéd titokzatos halála.** Ismeretes alak volt városunkban az öreg vak Dobóczy Mihály, aki az utóbbi években már koldulgatással szedte össze a mindennapra valót, mert az a kis nyugszoldoska, mit mint 1848-i honvédharcos kapott, nem volt elég szegény öregnek. Vagy ki tudja miért... Pénteken jelentették a szomszédjai, hogy az öreg nyitott lakásán halva fekszik az — ágy alatt, még pedig — mint dr. Halmi tiszti orvos konstatálta — 2-3 nap óta, mert a hulla feloszlásnak inault. A további vizsgálat alatt meglepő eredményre jutott a tiszti orvos, amiket azonban a vizsgálat érdekében nem publikálunk még. Egy azonban bizonyos, hogy az öreg e r ő s z a k o s h a l á l l a l m u l t k i. Miért? Vagy összekoldulgatott egy kis pénzecskét, vagy utjában volt valakinek. A nyom megvan, a tettes is megkerül, mert akár így, akár úgy, az eredmény egy lesz...

— **A pálinka.** Tóth László 3 éves kis fiú szülői távollétében 3 deci pálinkát felhajtott és megivott. Súlyos szeszmérgezés folytán a kórházba szállítottott, hol dr. Halmi István községi tiszti orvos vette azonnal kezelésbe és sikerült megmentenie az életnek, ami nemcsak a gyermeknek jó, de a szülőkre is, mert halál esetén 3 évig terjedhető fogház a büntetése a gondatlanság által okozott halál előidézésének.

— **Alaptőkeemelés.** A Czeplédi Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság alaptőkéjét 1500 drb. 100 korona nevértékű részvény kibocsájtása által 300 ezer koronáról 450 ezer koronára emelte föl. Az alaptőkeemelés különösen szükségessé tette az üzletforgalom emelkedése, nemkülönben azon körülmény is, hogy a bpesti és osztrák nagypénzüzetek a hitelezés felételeire nézve kartellbe léptek s így a vidéki pénzüzeteknek nyújtandó hitelösszegeket, nemkülönben a kölcsönkamattal az intézetek alap- és tartaléktőkéjének összege szerint állapítják meg. És mert amely pénzüzetnek nagyobb alap- és tartaléktőkéje van, nagyobb és olcsóbb hitelre számíthat, az alaptőkeemeléssel az intézet nemcsak saját fejlődését biztosítja, hanem módjában fog állani, hogy üzletfeleit minél előnyösebben kiszolgálhassa.

— **A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület** f. évi október hó 10, 11 és 12 en Temesváron a polgari lövölde kertben rendezendő országos jellegű baromfi, házinyul, galamb, bor és gyümölcs kiállításáról szóló tervezeteket a napokban küldte szét az ország baromfitermesztői, bor és gyümölcstermelőinek. Amint a tervezetből kivethető ezen kiállítás terdját az idej kiállítások között a legolcsóbbak és emellett tömeges állami bevásárlásokról gondoskodás történt, mivel a m. kir. földművelésügyi kormányon kívül az aradi jogszabályozás a helybeli állattenyésztési felügyelőség és egyesületünk is nagyobb bevásárlásokat fognak eszközölni.

— **Irodalmi tevékenység.** „A Működvelő” című színműtárban (Szerkesztő Dezső József) 30 szám alatt most jelent meg Veli Miksa főmunkatársunknak „Kapuzárás előtt” című 3 felvonásos vígjátéka. A kedves, jelenetekben bővelkedő kis vígjátékot már ismerjük színpadunkról s

bízást állíthatjuk, hogy kellemesen szórakoztató olvasmányul is szolgálhat. Amidőn szívesen gratulálunk szerzőnek irodalmi tevékenységéhez egyben kívánunk neki még sokáig tartó humoros jó kedvet, több ily sikerült vígjáték megírásához. A kis füzet ára 1 kor. Megrendelhető „A Működvelő” kiadóhivatalában, Budapest, VII., Rákóczi-ut 8/b szám alatt. A pénz előleges beküldése esetén, a könyvet bérmentve küldik. Legelőszérűbb volna, ha többen egyszerre rendelnék meg a kedves kis vígjátékot.

— **Borbélylegényből — pap.** Molnár Gusztáv szolnoki születésű borbélylegény a szarvasi főgimnáziumban a napokban letette az érettségi vizsgát. Mig ide jutott, rengeteg éjszakát virrasztott keresztül tanulással, borbély mestersége mellett. Nappal nyírta, borotválta a vendégeket, vasárnaponként kijárt a szolnoki kaszárnnyába és pár krajcárért borotválta a bakákat, hogy beszeresse az iskolai könyveket. Így rakta le magánutón a gimnáziumi vizsgákat. De a nyolcadik osztály elvégzésére már nem volt elég pénze. Folyamodott tehát Szolnok város képviselőtestületéhez némi segítségért. Kapott is 200 korona segélyt. Ezzel aztán letette az érettségi vizsgát. Érettségi után fölverték a váci papnövelő intézetbe, mert a derék ifju papnak készül.

Lóhere és búza-szalma eladó Temesközy Gerzsonnál.

Serdülő leányok és fiúk

erősekké és vidorakká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer vélfegyőt — a halászt — kérjük figyelembe venni.

alakjában élvezik, amely az összes erősítő szerek közül a legkiválóbb.

Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.

Könyvekben emészthető mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fil.

Kapható minden gyógyszerárban.

Kiadó lakás.

A Szelei-utcában 144. szám alatt lévő házban két szoba és egy konyha kiadó. — Értekezni lehet Szarvák Józsefnél.

Eladás.

2000 kéve jöminőségű nád eladó. — Értekezni lehet Tóth Mihály vállalkozóval.

Hirdetmény.

Az I. kerületi Jegyző-utcában 7. szám alatt lévő (régii Pásztor-féle) házam, — az öreg hegyen lévő három hold szőlőm a benne lévő kétszobás házzal, — és az erdőn túl lévő három lánca földem eladó.

Máthé József.

Eladás.

10 öl. 2 éves vágású teljesen száraz akác tüzi fa eladó Sivó Jenőnél.

Eladó boros hordók.

9 darab 6-700 literes boros hordó eladó Brück Adolfnál.

